



Warszawa, dnia 03 grudnia 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
PODSEKRETARZ STANU
Piotr Nowak

FN5.701.21.2019

Pan
J. Grzegorz Prądyński
Prezes
Polskiej Izby Ubezpieczeń

Szanowny Panie Prezencie,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 28 października 2019 r., nr PIU 1087/2019, w sprawie możliwości współpracy zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z reasekuratorami z państw spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego, których system wypłacalności nie został uznany, zgodnie z art. 172 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), zwanej dalej „dyrektywą Wypłacalność II”, za równoważny lub czasowo równoważny z systemem wypłacalności ustanowionym w Unii Europejskiej, proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

Kwestia możliwości podejmowania i wykonywania działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne zakłady reasekuracji z siedzibą w państwach niebędącymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej została objęta prawem Unii Europejskiej i na przestrzeni ostatnich lat istotnie ewoluowała.

W celu implementacji dyrektywy 2005/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie reasekuracji, ustawą z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 42, poz. 341), dodano art. 223zg w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, zgodnie z którym zagraniczny zakład reasekuracji mający siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej może podejmować i wykonywać działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) przez główny oddział;
- 2) bezpośrednio z terytorium państwa, w którym ma swoją siedzibę, jeżeli z państwem tym została zawarta umowa, o której mowa w art. 50 dyrektywy 2005/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie reasekuracji.

Działalność reasekuracyjna zagranicznych zakładów reasekuracji z siedzibą w państwach niebędącymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej została również uregulowana w art. 172, art. 174 i art. 175 dyrektywy Wypłacalność II. Przepisy te zostały implementowane w art. 177 ust. 2-4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381 i 730). Zgodnie z art. 177 ust. 2 tej ustawy, zagraniczny zakład

reasekuracji z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej może podejmować i wykonywać działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) przez główny oddział;
- 2) bezpośrednio z terytorium państwa, w którym ma siedzibę, jeżeli system wypłacalności tego państwa, zgodnie z art. 172 dyrektywy 2009/138/WE, został uznany za równoważny lub czasowo równoważny z systemem wypłacalności ustanowionym w Unii Europejskiej;
- 3) bezpośrednio z terytorium państwa, w którym ma siedzibę, jeżeli z państwem tym została zawarta umowa, o której mowa w art. 175 dyrektywy 2009/138/WE.

W przypadku gdy system wypłacalności państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej został uznany za równoważny lub czasowo równoważny z systemem wypłacalności ustanowionym w Unii Europejskiej, umowy reasekuracji zawarte z zakładami, których siedziba znajduje się w tym państwie, są traktowane w taki sam sposób, jak umowy reasekuracji zawarte z zakładem, który posiada zezwolenie na wykonywanie działalności reasekuracyjnej wydane dla krajowego zakładu reasekuracji (art. 177 ust. 4).

W związku z możliwością wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez umowy w dniu 15 marca 2019 r. została uchwalona ustawa o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 620). Zgodnie z treścią art. 7 tej ustawy, do wykonywania działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, który przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywał działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wykonywania działalności reasekuracyjnej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

Z kolei ustawą z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2217), dodano ust. 5 w art. 177 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na podstawie którego w przypadku zawarcia przez Unię Europejską umowy międzynarodowej, działalność reasekuracyjna wykonywana przez zakłady reasekuracji i zakłady ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, którego system wypłacalności nie został uznany za równoważny lub czasowo równoważny zgodnie z art. 172 dyrektywy Wypłacalność II, i które jest stroną umowy, będzie wykonywana zgodnie z warunkami tej umowy. Propozycja modyfikacji treści art. 177 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej jest efektem podpisania w dniu 22 września 2017 r. umowy dwustronnej pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie środków ostrożnościowych odnoszących się do ubezpieczeń i reasekuracji. W przyszłości przepis ten może mieć zastosowanie również do reasekuratorów z siedzibą w innych państwach niebędących państwami członkowskim UE w przypadku zawarcia przez Unię Europejską analogicznych umów międzynarodowych.

Jednocześnie w ramach systemu Wyłatalność II, opartego na trzech poziomach, legislacja ramowa poziomu I (dyrektywa Wyłatalność II) została uzupełniona aktem delegowanym poziomu II - rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłatalność II). Akt ten obowiązuje bezpośrednio i nie wymaga implementacji do prawa krajowego. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 zawiera m.in. przepisy sekcji 10 rozdziału V „Formuła standardowa kapitałowego wymogu wyłatalności” dotyczące technik ograniczania ryzyka. Zgodnie z treścią art. 211 ust. 1 tego rozporządzenia, jeżeli zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji dokonuje przeniesienia ryzyk aktuarialnych na podstawie umowy reasekuracji w celu uwzględnienia techniki ograniczania ryzyka w podstawowym wymogu wyłatalności muszą być spełnione kryteria jakościowe, określone w art. 209, art. 210 oraz art. 211 ust. 2-6. Powyższe kryteria odnoszą się do obowiązków zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji w odniesieniu do przyjętych rozwiązań w zakresie przeniesienia ryzyka i technik ograniczania ryzyka, warunków umownych dotyczących techniki ograniczania ryzyka oraz kontrahentów w przypadku umów reasekuracji. Zgodnie z art. 211 ust. 2 lit. c rozporządzenia, kontrahentem może być również zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z państwa trzeciego, którego system wyłatalności nie został uznany za równoważny lub czasowo równoważny z systemem wyłatalności ustanowionym w Unii Europejskiej zgodnie z art. 172 dyrektywy Wyłatalność II i któremu został przypisany stopień jakości kredytowej równy 3 lub lepszy.

W związku z powyższym, poza przypadkami określonymi w przepisach dyrektywy Wyłatalność II (i w konsekwencji w odpowiadających im przepisach ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej), obowiązujące bezpośrednio rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 dopuszcza również, na warunkach określonych w tym rozporządzeniu, możliwość zawierania przez krajowe zakłady ubezpieczeń i krajowe zakłady reasekuracji umów reasekuracji i umów retrocesji z reasekuratorami, którzy nie mają siedziby w państwie posiadającym system wyłatalności uznany za równoważny lub tymczasowo równoważny z systemem ustanowionym zgodnie z art. 172 dyrektywy Wyłatalność II.

Powyższe stanowisko zostało skonsultowane z Panem Jackiem Jastrzębskim, Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego. Opinia Przewodniczącego Komisja Nadzoru Finansowego, jakkolwiek zwracająca uwagę na zasadność zmiany art. 177 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w kontekście założeń systemu stworzonego przez dyrektywę Wyłatalność II, jest zbieżna ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów.

W ocenie Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, istotnym dopełnieniem regulacji przewidzianej w dyrektywie Wyłatalność II jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35. Przedmiotowy akt prawny wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowany we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35, w art. 211, dotyczącym technik ograniczania ryzyka na podstawie umów reasekuracji lub przez spółki celowe, dopuszcza uwzględnienie w podstawowym kapitałowym wymogu wyłatalności umów reasekuracji z zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji z państwa trzeciego, którego system wyłatalności nie został uznany za równoważny lub czasowo

równoważny z systemem wypłacalności ustanowionym w Unii Europejskiej zgodnie z art. 172 dyrektywy Wypłacalność II i któremu został przypisany stopień jakości kredytowej równy 3 lub lepszy (art. 211 ust. 2 lit. c). Powyższe pozwala stwierdzić, że rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 rozszerza, względem ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, krąg podmiotów, z którymi mogą być zawierane umowy reasekuracji przez krajowe zakłady ubezpieczeń i krajowe zakłady reasekuracji.

Z pozdrowieniami,
PODSEKRETARZ STANU
Nowak
Piotr Nowak

Do wiadomości:

- 1) Pan Konrad Szymański, Minister – członek Rady Ministrów ds. europejskich
- 2) Pan Jacek Jastrzębski, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego